

KONTROLLUR EWROPEW GHALL-PROTEZZJONI TAD-DATA

Sommarju Eżekuttiv tal-Opinjoni tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data dwar “Nilqgħu l-isfidi tal-big data: Sejha għal trasparenza, kontroll mill-utent, protezzjoni tad-data b’disinn u responsabbiltà”

(It-test shiħ ta’ din l-Opinjoni jista’ jinstab bl-EN, il-FR u l-DE fuq il-websajt tal-KEPD www.edps.europa.eu)

(2016/C 67/05)

“Id-dritt tal-privatezza huwa tabilhaqq il-bidu ta’ kull libertà”⁽¹⁾.

Il-big data, jekk issir b’mod responsabbli, tista’ tagħti benefiċċji u effiċjenzi konsiderevoli għas-soċjetà u l-individwi mhux biss fis-saħħa, ir-riċerka xjentifika, l-ambjent u oqsma speċifiċi oħra. Iżda hemm thassib serju dwar l-impatt attwali u potenzjali tal-ipproċessar ta’ ammonti kbar ta’ data dwar id-drittijiet u libertajiet ta’ individwi, inkluż id-dritt tagħhom għall-privatezza. L-isfidi u r-riskji tal-big data għalhekk jeħtieġu protezzjoni tad-data iktar effettiva.

It-teknoloġija m’għandhiex tiddetta l-valuri u d-drittijiet tagħna, imma lanqas m’għandhom jiġu pperċepiti bħala inkompatibbli l-promozzjoni tal-innovazzjoni u l-preservazzjoni tad-drittijiet fundamentali. Mudelli ta’ negozju godda li jisfruttaw kapacitajiet godda għall-ġbir massiv, trażmissjoni istantanja, kombinazzjoni u użu mill-ġdid ta’ informazzjoni personali għal skopijiet mhux previsti poġġew il-prinċipji tal-protezzjoni tad-data taht pressjonijiet godda, u dan iġib il-bżonn għal valutazzjoni fil-fond dwar kif jiġu applikati.

Il-liġi Ewropea tal-protezzjoni tad-data giet żviluppata biex tiproteġi d-drittijiet u l-valuri fundamentali tagħna, inkluż id-dritt għall-privatezza tagħna. Il-kwistjoni mhix jekk tiġix applikata l-liġi tal-protezzjoni tad-data għall-big data, iżda pjuttost kif tiġi applikata b’mod innovattiv f’ambjenti godda. Il-prinċipji attwali tagħna tal-protezzjoni tad-data, inklużi t-trasparenza, il-proporzjonalità u l-limitazzjoni tal-iskop, jipprovdu l-linja bażi li ser ikollna bżonn biex niproteġu d-drittijiet fundamentali tagħna fid-dinja tal-big data b’mod iktar dinamik. Għandhom, madankollu, jiġu kkumplimentati minn prinċipji “godda” li żviluppaw matul is-snin bhal akkontabilità u privatezza b’disinn u b’mod awtomatiku. Il-pakkett ta’ riforma tal-protezzjoni tad-data tal-UE huwa mistenni li jsaħħa u jimmodernizza l-qafas regolatorju⁽²⁾.

L-UE għandha l-intenzjoni li timmassimizza t-tkabbir u l-kompetittività billi tisfrutta l-big data. Iżda s-Suq Uniku Digitali ma jistax jimporta mingħajr kritika t-teknoloġiji u l-mudelli tan-negozju mmexxija mid-data li saru haġa ta’ kuljum fl-ekonomija f’partijiet oħra tad-dinja. Minflok jeħtieġ li juri tmexxija fl-iżvilupp ta’ proċessar responsabbli tad-data personali. L-Internet evolva b’mod li s-sorveljanza — l-irrekordjar tal-imġiba tan-nies — hija kkunsidrata bħala l-mudell indispensabbli ta’ dħul għal xi whud mill-kumpaniji li għandhom l-iktar suċċess. Dan l-iżvilupp jeħtieġ valutazzjoni kritika u tfitxija għal għażliet oħra.

Fi kwalunkwe każ, u irrispettivament mill-mudelli tan-negozju magħżulin, organizzazzjonijiet li jipproċessaw volumi kbar ta’ informazzjoni personali għandhom ikunu konformi mal-liġi dwar il-protezzjoni tad-data applikabbli. Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPS) jemmen li l-iżvilupp responsabbli u sostenibbli tal-big data għandu jistrieħ fuq erba’ elementi essenzjali:

- l-organizzazzjonijiet għandhom ikunu ferm iktar trasparenti dwar kif jipproċessaw data personali;
- jagħtu lill-utenti livell oġhla ta’ kontroll fuq kif tintuża d-data tagħhom;
- jiddisinjaw protezzjoni tad-data faċli għall-utenti fil-prodotti u s-servizzi tagħhom; u
- isiru aktar responsabbli għal dak li jagħmlu.

Meta niġu għat-trasparenza, l-individwi għandhom jingħataw informazzjoni ċara dwar liema data hija pproċessata, inkluża data osservata jew mifhuma dwarhom; ikunu infurmati ahjar dwar kif u għal liema għanijiet qed tintuża l-informazzjoni tagħhom, inkluża l-logika użata fl-algoritmi biex jiddeterminaw suppożizzjonijiet u tbsir dwarhom.

⁽¹⁾ *Public Utilities Commission v. Pollak*, 343 US 451, 467 (1952) (Imħallef William O. Douglas, ma jaqbilx).

⁽²⁾ Fil-25 ta’ Jannar 2012, il-Kummissjoni Ewropea adottat pakkett għar-riforma tal-qafas Ewropew tal-protezzjoni tad-data. Il-pakkett jinkludi (i) “Komunikazzjoni” (COM(2012) 9 finali), (ii) proposta għal “Regolament għall-Protezzjoni tad-Data” (“Regolament propost”) (COM(2012) 11 finali), u (iii) proposta għal “Direttiva” dwar il-protezzjoni tad-data fil-qasam tal-infurzar tal-liġi kriminali (COM(2012) 10 finali).

Kontroll mill-utent se jghin biex jiġi żgurat li l-individwi jkunu f'pożizzjoni soda biex jiskopru ahjar preġudizzji ingusti, biex jikkontestaw l-iżbalji. Dan jghin biex jiġi evitat l-użu sekondarju tad-data għal skopijiet li ma jilhqux l-aspettattivi legittimi tagħhom: B'generazzjoni ġdida ta' kontroll mill-utent, l-individwi ser jinghataw, fejn rilevanti, għażla iktar ġenwina u infurmata ahjar u jgawdu possibbiltajiet akbar għalihom innifishom biex jużaw id-data personali tagħhom ahjar.

Drittijiet ta' aċċess u għall-portabbiltà tad-data u mekkaniżmi effettivi ta' esklużjoni fakultattiva b'saħħithom jistgħu jservu bħala prekundizzjoni biex jippermettu lill-utenti iktar kontroll fuq id-data tagħhom, u jistgħu jghinu wkoll biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' mudelli godda ta' negozju u ta' użu iktar effiċjenti u trasparenti ta' data personali.

Billi tinbena protezzjoni tad-data fid-disinn tas-sistemi u l-proċessi tagħhom, u jsir aġġustament tal-protezzjoni tad-data sabiex jista' jkun hemm trasparenza u kontroll mill-utent iktar ġenwin, kontrolluri responsabbli jkunu jistgħu wkoll jibbenefikaw mill-vantaġġi tal-big data filwaqt li fl-istess hin ikunu żgurati li d-dinjità u l-libertajiet tal-individwi jiġu rrispettati.

Iżda l-protezzjoni tad-data hija biss parti mit-tweġiba. L-UE tehtieg li tuża b'mod aktar koerenti l-ghodod moderni disponibbli, inkluż fil-qasam tal-protezzjoni tal-konsumatur, tal-antitrust, tar-riċerka u tal-iżvilupp, sabiex jiżguraw salvagwardji u għażla fis-suq fejn servizzi li jiffavorixxu l-privatezza jistgħu jirnexxu.

Sabiex tinghata risposta għall-isfidi tal-big data għandna bżonn nippermettu l-innovazzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali fl-istess hin. Issa f'idejn il-kumpaniji u organizzazzjonijiet oħra li jinvestu hafna sforz biex isibu modi innovattivi biex jagħmlu użu minn data personali biex jużaw l-istess mentalità innovattiva meta jimplementaw il-liġi tal-protezzjoni tad-data.

Filwaqt li jibni fuq il-kontribuzzjonijiet preċedenti mid-dinja akkademika u hafna regolaturi u partijiet interessati, il-KEPD jixtieq iqanqal diskussjoni miftuha u infurmata ġdida fi u barra l-UE, billi jiġu involuti ahjar is-socjeta' ċivili, disinjaturi, kumpaniji, akkademiċi, awtoritajiet pubbliċi u regolaturi dwar kif isir l-ahjar użu tal-potenzjal kreattiv tal-industrija għall-implimentazzjoni tal-liġi u għas-salvagwardja tal-privatezza tagħna u tad-drittijiet fundamentali l-oħra bl-ahjar mod possibbli.

6. Passi li jmiss: tqeghid tal-prinċipji fil-prattika

Sabiex tinghata risposta għall-isfidi tal-big data għandna bżonn nippermettu l-innovazzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali fl-istess hin. Biex jinkiseb dan, il-prinċipji stabbiliti tal-liġi Ewropea tal-protezzjoni tad-data għandhom jiġu ppreservati imma applikati b'modi godda.

6.1. Regolament orjentat għall-futur

In-negozjati dwar ir-Regolament Ġenerali għall-Protezzjoni tad-Data propost qeghdin fl-istadji finali. Ahna heġġigna lil-legiżlaturi tal-UE biex jadottaw pakkett ta' riforma għall-protezzjoni tad-data li jsaħħah u jimmodernizza l-qafas regolatorju sabiex jibqa' effettiv fl-era tal-big data permezz tat-tishih tal-fiducja u l-kunfidenza tal-individwi online u fis-Suq Uniku Diġitali ⁽¹⁾.

Fl-Opinjoni 3/2015, akkumpanjata minn rakkomandazzjonijiet għal test shih tar-Regolament propost, ahna għamilniha ċara li l-prinċipji tal-protezzjoni tad-data attwali tagħna, inklużi n-neċessità, il-proporzjonalità, il-minimizzazzjoni tad-data, il-limitazzjoni tal-iskop u t-trasparenza għandhom jibqgħu prinċipji ewlenin. Huma jipprovdu l-linja bażi li għandna bżonn biex jitharsu d-drittijiet fundamentali tagħna f'dinja tal-big data ⁽²⁾.

Fl-istess hin, dawn il-prinċipji għandhom jissahhu u jiġu applikati b'mod iktar effettiv, u b'mod iktar modern, flessibbli, kreattiv, u innovattiv. Għandhom ukoll jiġu kkumplementati bi prinċipji godda bħal akkontabilità u privatezza b'disinn u b'mod awtomatiku.

Aktar trasparenza, drittijiet qawwija ta' aċċess u portabbiltà tad-data, u mekkaniżmi effettivi ta' esklużjoni fakultattiva jistgħu jservu bħala prekundizzjonijiet biex jippermettu lill-utenti iktar kontroll fuq id-data tagħhom, u jistgħu jghinu biex jikkontribwixxu wkoll għas-swieq iktar effiċjenti għal data personali, għall-benefiċċju tal-konsumaturi u n-negozji bl-istess mod.

⁽¹⁾ Opinjoni tal-KEPD 3/2015.

⁽²⁾ Irridu nirreżistu t-tentazzjoni li jitnaqqas il-livell attwali ta' protezzjoni f'tentattiv biex nakkomodaw hteġa perċepita għal approċċ regolatorju aktar laxk meta niġu għall-big data. Il-protezzjoni tad-data għandha tibqa' tgħodd għall-ipproċessar fl-intier tiegħu, inkluż l-użu mhux biss tad-data iżda wkoll tal-ġbir tagħha. M'hemm l-ebda ġustifikazzjoni wkoll għall-eċċezzjonijiet ġenerali għall-ipproċessar ta' data psewdonima jew għall-ipproċessar tad-data disponibbli pubblikament. Id-definizzjoni ta' data personali għandha tibqa' intatta, iżda tista' tittejjeb b'iktar kjarifiki fit-test tar-Regolament innifsu. Tabilhaqq, għandha tkopri d-data kollha li tirrigwarda kwalunkwe individwu li huwa identifikat, magħżul, jew li jista' jiġi identifikat jew individwat — sew mill-kontrollur tad-data kif ukoll minn kwalunkwe parti oħra.

Fl-ahhar nett, l-estensjoni tal-ambitu tal-liġi tal-protezzjoni tad-data tal-UE lill-organizzazzjonijiet li jolqtu individwi fl-UE, u l-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data jiġu mghammra bis-setgħat li japplikaw rimedji sinifikanti, inklużi multi effettivi, kif ir-Regolament propost se jipprovdí, se jkunu rekwiżit ewlieni biex jiġu effettivament infurzati l-liġijiet tagħna f'ambjent globali. Il-proċess ta' riforma għandu rwol ewlieni f'dan ir-rigward.

Biex jiġi żgurat li r-regoli jiġu infurzati b'mod effettiv, l-awtoritajiet indipendenti tal-protezzjoni tad-data għandhom ikunu mghammra mhux biss b'setgħat legali u strumenti b'sahhithom, iżda wkoll bir-riżorsi meħtieġa biex il-kapaċità tagħhom tlaħhaq mat-tkabbir ta' negozju mmexxi mid-data.

6.2. Kif il-KEPD se jiġi 'il quddiem dan id-dibattitu

Regolazzjoni tajba, filwaqt li hija essenzjali, mhijiex biżżejjed. Kumpaniji u organizzazzjonijiet ohra li jinvestu hafna sforz biex isibu modi innovattivi biex jagħmlu użu minn data personali għandhom jużaw l-istess mentalità innovattiva meta jimplimentaw il-prinċipji tal-protezzjoni tad-data. Imbagħad, l-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data, għandhom jin-furzaw u jippremjaw konformità effettiva, u jevitaw li jimponu burokrazija u dokumentazzjoni żejda.

Il-KEPD, kif imhabbar fl-Istrategija KEPD 2015-2019, jimmira biex jikkontribwixxi għat-trawwim ta' dawn l-isforzi.

Għandna l-intenzjoni li nistabbilixxu grupp estern konsultattiv ta' etika magħmul minn personalitajiet distinti u indipendenti b'esperjenza magħquda f'dixxiplini multipli li jistgħu "jesploraw ir-relazzjonijiet bejn id-drittijiet tal-bniedem, it-teknoloġija, is-swieq u l-mudelli tan-negozju fis-seklu 21", janalizzaw l-impatt tal-big data fil-fond, jeżaminaw il-bidliet li jirriżultaw mis-soċjetajiet tagħna u jgħinu biex jindikaw il-kwistjonijiet li għandhom ikunu suġġetti għal proċess politiku⁽¹⁾.

Ahna se niżviluppaw ukoll mudell għal politiki ta' informazzjoni onesti għal korpi tal-UE li joffru servizzi online li jistgħu jikkontribwixxu għall-ahjar Prattika għall-kontrolluri kollha.

Fl-ahhar nett, ahna se niffaċilitaw ukoll diskussjonijiet, pereżempju, bil-ghan li nidentifikaw, inheggu u nippromwov u l-ahjar Prattika biex tiżdied it-trasparenza u l-kontroll tal-utent u biex jiġu esplorati opportunitajiet jew hażniet ta' data personali u l-portabbiltà tad-data. Il-KEPD bihsiebu jorganizza sessjoni ta' hidma għall-Protezzjoni tal-Big Data għal dawk li jfasslu l-politika u persuni li jiehdu hsieb/jimmaniġġjaw volum kbir ta' informazzjoni personali fl-istituzzjonijiet tal-UE u esperti esterni u biex jiġi identifikat fejn hija meħtieġa gwida iktar speċifika u biex jiġi ffaċilitat ix-xogħol tal-Internet Privacy Engineering Network (Netwerk tal-Inġinerija tal-Privatezza tal-Internet, "IPEN") bhala ċ-ċentru ta' għarfien interdixxiplinarju għall-inġiniera u l-esperti tal-privatezza.

Magħmul fi Brussell, id-19 ta' Novembru 2015.

Giovanni BUTTARELLI

Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data

⁽¹⁾ Opinjoni tal-KEPD 4/2015.